

SLOVENSKI NAROD.

Izkaža vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 16. decembra.

—r.— Malo časa je zatonilo od istega slovesnega trenutka, kar se je zbrala v središču Slovenije, v belej Ljubljani odlična družba, ki je prihitela počastiti ob priliki dokončane sedemdesetega leta našega prvega domoljuba, dr. Janeza Bleiweisa. Tačas dihalo je mej nami spomladansko življenje in kipelo je navdušenje iz vsacega slovenskega srca. Na smrt nikdo mislil nij!

Tedaj gledali smo v svojej sredi mnogo izvrstnih zastopnikov bratskega nam naroda hrvatskega. K nam v goste prišli so cvetovi hrvatske inteligence in hrvatskega naroda prvi možje radostili so se z nami! Tedaj smo zopet jednokrat živo čutili, da nas Slovane na jugu mogočna vez skupaj tišči, vez ki se imenuje: jugoslovanska vzajemnost! Tiste dneve prijel je tudi Avgust Šenoa kupo v svojo roko in z žarečimi besedami oznanil je nam boljšo prihodnost, in v svetem ognju naglašal, da Slovence od Hrvata ničesar ne loči kot Sotla, ki pa je samo voda! Nam vsem je še v živem spominu, s kakšnim navdušenjem da je slovensko občinstvo te besede hrvatskega pesnika pozdravljalo, in kako da so se v nemala srca v bratske ljubezni do sosednega nam naroda hrvatskega! Vse se je radostilo in na smrt nij mislil nikdo!

Koliko časa je od tedaj? A smrt, ki nij nikdo mislil na njo, pograbila je s koščeno svojo roko najlepša cvetova obeh narodov, in v gomilo se je vlegel slovenski vodnik, in večno spanje obklenilo je hrvatskega pesnika!

Še vedno leže črni oblaki prečne žalosti po slovenskem obnebi, in še vedno teko naše solze nad gomilo, ki se je komaj sklenila nad

rakvo neumrljivega dr. Janeza Bleiweisa! Z nami so žalovali tudi bratje Hrvatje in k slovesnemu pogrebu oglasile so se mnogobrojne deputacije iz njihove srede. A sedaj napočila je nam tužna osoda, da moramo svojim bratom povrniti tolažbo, ki nam je privrela iz sožaljenja, koje je vselej vladalo mej bratskimi sosedi, kadar zadela nas je kaka ne-zgoda, vladalo posebno tedaj, ko sta mej nami zatisnila oči politični velikan dr. Janez Bleiweis in prvi naš pisatelj Josip Jurčič!

In sedaj žalujemo tudi mi Slovenci nad gomilo Avgusta Šenoe, vernega sina hrvatskega naroda in iskrenega Slovana! Da pač, Avgust Šenoa bil je eden tistih redkih, vzornih narav v slovanskem jugu, ki je v svojem srci z gorečo ljubeznijo objemal vse rodove daljnega slovanstva, ki nij poznal ozkih mej, v katere so ukovane posamezne veje mogočnega slovanskega drevesa, ki nij poznal osobito tistih mej, katere ločijo posamezna plemena avstrijskih Slovanov! Bil je zastopnik slovanske vzajemnosti (se vé da v duševnem pomenu) in s pogledi vzvišane svojega duha oziral se je v isto blaženo bodočnost, ko Sotla — voda ne bode več ločila Hrvata od Slovence, ko bomo združeni v jeden rod, ki pa bode toliko krepkeje odbijal nemške navale od jugoslovanskih pokrajin.

Stoječi tik gomile dr. Janeza Bleiweisa in Avgusta Šenoe imamo vsaj to tolažilno zavest, da se je pri smrti teh dveh odličnih Slovanov zopet dejansko pokazala ljubezni, katera veže nas s sosedi Hrvati, in da jugoslovanska vzajemnost, o katerej naši nasprotniki kot o domišljiji govorijo, nij prazna sanjarija. To pa je mogočna tolažba za nas, ki smo ostali za onima, katera počivata sedaj v hladnej zemlji!

Ali seme naše vzajemnosti, katero sta zasejala mej nami preblaga pokojnika, pognalo bode nekedaj v klasje in slovanski rod na jugu spominal se bode tudi tedaj še dr. Janeza Bleiweisa in Avgusta Šenoe, katera sta bila prava apostola jugoslovanske vzajemnosti!

Moskovskija Vedomosti o dr. Bleiweisu.

Moskovskija Vedomosti od 27. novembra (9./12.) prinaša pod naslovom „Otec Slovenskega naroda, dr. Bleiweis“, sledeči spis:

Te dni umrl je mož malo poznan za mejami svoje tesne domovine, kateremu so njegovi sodomovinci, Slovenci, dali ime „očeta naroda“, namreč: Janez Bleiweis, eden najbolj patrijotičnih mož Kranjske. Zdravnik po profesiji, stopil je z letom 1843 na jako skromno poprišče delavnosti, katerej namen je bil, vzpodbujati v selskem naseljenju Kranjske*) narodno čuvstvo. Jel je izdajati zemljedeljski list „Novice“ v slovenskem jeziku. Uže jedino to, da je slovenski kmet imel priložnost kaj čitati v svojem rodnom narečju, bila je jako važna okolnost. To je bil prvi korak k probujenju narodne zavesti mej Slovenci. Kdor je imel priliko popotovati od Maribora do Ljubljane, temu ostali so gotovo v spominu brezštevilni ostanki razvalin starinskih gradov, kateri so se nekdanj postavljali kakor gnezda orlov, na nepristopnih vršinah. To bila so utrjena gnezda nemških „vitezov razbojnikov“, od koder so oni z mečem in ognjem gospodo-

*) Razvidi se iz tega, da dopisnik pod „Kraino“ (Krain s slovensko končnico o) razumeva vso Slovensko.

Listek.

„Ljubljanski Zvon“.

(Spisal Spectabilis.)

(Konec.)

V zabavnem delu mi je poleg A. Kodra imenovati izvrstna naša novelist, gg. dr. Mencingerja in dr. Tavčarja, katera sta zalagala list z novelami, in pri tej priložnosti opazujem pri g. dr. Tavčarju, da se kaj rad po salonih in po parketih suče, kar je tudi prav zdaj, ko smo si Slovenci tudi do salonov pot odprli, kar nekdanj nij bilo.

Osobito veseli me, da se je duhoviti naš prof. Trdina po več nego dvajsetletnem molčanju v „Ljubljanskem Zvonu“ spet oglašil. On piše krasen jezik, zna lepo pripovedovati in to, kar pripoveduje, ima stalno vrednost za raziskavanje mislij in nazorov našega naroda. Vse, kar piše on, bere se s pravo slastjo.

Posebne omembe vredni zdé se mi tudi dra. Dolence „Spomini o cirkniškem jezeru“, katere je gotovo vsak prijatelj lepe prirode z veseljem prebiral. Dr. Dolence zna pripovedovati, in to, kar je videl ali prebil, tako plastično opisovati, da bralec vse živo in resnično vidi pred svojimi očmi. Njegova karakteristika Vragovega botra ali Starčega Mihe je tako točna in dovršena, da se je morejo veseliti najboljši stilisti naši. Pravijo, da je dr. Dolence velik Nimrod pred Bogom, a letos nam je samo pripovedoval, kako je race in kragulje streljal ter ribe lovil; kaj pa, ko bi nam pripovedoval leto opisal, če se je že kedaj z medvedom srečal in kaj sta se zmenila? Taki spisi, kakor so Dolencevi, imajo dvojno dobro stran: prijetno nas zabavljajo ter nas učé domovino našo in prebivalce njene spoznavati.

Ker se „Ljubljanski Zvon“ ureduje po načelu „utile dulci“, omeniti mi je tudi pisateljev poučnih člankov, kakor so gg. Iv. Franke,

Simon Rutar, Iv. Šubic, Janez Jesenko itd. Mej temi spisi me najbolj zanima Jesenkov „O zemeljskih potresih“, kar je tudi moj „Fachstudium“. — Gospodu Jesenku je lahko pisati o potresih, ker jih pozna samo iz knjig, jaz jih pa poznam osobno, vse, kolikor jih je bilo v Zagrebu od 9. novembra 1880. počenši do 9. decembra 1881. Obžalujem, da nij prišel g. pisatelj v Zagreb potresov študirat, potem ne bi bil napisal na strani 371., da je potres „prenehavaajoč“ (successorus), ampak bi bil dobro čutil, da je „successorus“ in to se pravi suvajoč od zdolaj namreč kvišku. Škoda se mi tudi zdi, da pisatelj nij imel pred soboj knjige: „Von den Umwälzungen im Weltall von Rudolf Falb 1881“. Tu bi bil našel, da je ravno Falb vedno govoril in trdil, da se bodo ponavljali potresi še celo leto in še delj; rekel je samo, da ne bode nobenega hudega več po pravilu: „Der stärkste Stoss steht stets am Anfang der ganzen Reihe (stran 216.), in pa: „Es ist in

vali nad ubogo Kranjsko. Od severa jeli so jej gospodovati Nemci, od juga vcepili so se vanjo kakor klin Italijani, in tako razpela je ona pet posameznih provinc, v katerih se slovensko pleme še dandenes zatira, tako od Nemcev, kakor od Italijanov. Slovenci niso nikoli imeli ni zgodovinskega starega dvorjanstva, ni večjih mest: njihovo narodno jedro obstoji iz selskega kmetkega stanu. Vsled tega bila je vsa delavnost slovenskih patrijotov, mej njimi tudi dr. Bleiweisa, sosredotočena na tej sredi. On napisal je prvi „učebnik“ in slovnico slovenskega jezika ter izdal prvi „Slovenski Koledarček“.

Politična delavnost Bleiweisa nij mogla imeti posebne široke podlage. Z upeljavo državnega zbora v Avstriji, vstopil je dr. Bleiweis vanj kot poslanec, a ker nij imel posebne govorniške nadarjenosti, bil je primoran kmalu odstopiti svoje mesto v parlamentu drugim slovenskim poslancem Tomanu in Costi; no dejansko nij prenehal biti glavnim narodnim vodjem, kar je tudi ostal do konca svojega življenja. Pri njegovej svežej gomili umolknil so prepri in razdori in ves narod slovenski žaluje za možem, kakeršnih je vedno menj in menj v vseh krajih in pri vseh narodih.

Vidi se, da ruski list nij pō vsem dobro poučen niti o naših narodnih razmerah, niti o dr. Bleiweisu.

A nam je uže tolažilo, če naše razmere in naši prvaki vzbujajo javno pozornost v Ruskeji!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

V državnem zboru dokončala se je včeraj debata o brambenej noveli. Večina glasov znašala je okolo 40, torej nij večina tako mala, kakor bi levičarji radi svet prepričali. Levica glasovala je proti brambenej noveli, češ, — kako zvito in binavsko! — da se s to novelo nalagajo ljudstvu zopet nova bremena. Levica zamolči nalašč vsako dobroto zakona, katerega sklene desnica, da bi tako varala množico, da le ona (levica) skrbi, da se ne nalagajo nova bremena. Kako bedasto! Saj se pač nobeden vojaški zakon ne more skleniti, kateri bi več ali menj ne tiščal državljanov. Vse to počenjanje levice le kaže, da hoče na vsak način ljudstvo slepiti, ona bi se ne bala prinesti največje žrtve — umeje se, ne na lastno škodo — naložiti ljudstvu še tolika bremena, da bi le zopet dobila portfelje. Saj nam o tem dosta jasno pričuje prošlost. —

Kar je levica uže toliko časa pričakovala in si obetala v ta dan zmago, prišlo je, začela se je debata o „länderbanki“. Minister odgovarjal je na interpelacijo jasno, odkrito, odločno. Levica je bila zopet popolnem pobita, zabeležiti ima zopet jedno blamažo več. In pri tej priliki zahteval je poslanec Grocholski od levice, naj kar naravnost izreče, če ima vladi očitati kaj nekorektnega, nepostavnega, kompromitirujočega, naj le izreče pod imuniteto zakona, in dokaže naj tudi svoje trditve. To je bila bomba v levičarski tabor. Vse je molčalo, kar jasno priča, da nijmajo, da ne morejo vladi ničesar očitati!

Včeraj poročali smo na tem mestu, da listi, ki služijo **zjedinjenej levici** dan za dnem pišejo o groznem požaru, oni hoté na vsak način iz te nesreče dobiti za se kaj dobička, zdaj sumniči se policija, da je vse zakrivila, zdaj zopet podtikajo to nesrečo Taaffeju samemu. Vsako še tako umazano sredstvo jim je dobro, da le dobe kaj dobička. A človek bi vender mislil, da se bodo možje, ki jih je ljudstvo izvolilo za svoje zastopnike, da bodo ti možje stopili takim ekscesom žurnalistike nasproti; motil bi se. Možje poslanci iz levice storili so še več; njim nij bilo dovelj, da so razburjenost in hujskanje zanesli mej ljudsko maso, oni so hoteli tudi v parlamentu o tem govoriti, kajti uvideli so, da se ljudstvo malo briga za njihove fraze, natolcevanja. V budgetnem odseku interpelirali so vlado, a krepko jim je Taaffe odgovoril, da ne mara fraz, da jim tudi tu neče odgovarjati, odgovor, da bodo dobili o svojem času v plenumu in gospodu Suessu doseglo je poželjenje po ministerskem portfelji celo toliko mero, da se je možu zazdelo dobro, da je Taaffeju dejal, naj odstopi, in odstopi v 24 urah. Čuden je ta avstrijski parlament! Levica ne miruje niti trenutka ne, vsa, celo nemoralna sredstva vporablja, da bi vrgla ministerstvo in sama sedla na ministerske stole. V vsakej seji novi škandal, nove nekvalificirane provokacije. Kako dolgo bode še to trpelo? Ali bode večina res še dalje trpela te levičarske ekscese? Ali se bode blagor dvajset milijonov ljudij res tem rovarjem dal v roke?

Vnanje države.

Iz Carigrada se poroča, da je **bolgarski** zastopnik Balabanov odpotoval od tod v Sofijo in da se je s tem pretrgala diplomatska zveza mej tema državama.

Iz **Francoske** se poroča, da Gambetta misli uže na rekonstrukcijo kabineta in da je v ta namen se uže posvetoval z Leonom Sayjem in Freycinetom. — Minister za uk in bogočastje izdal je okrožnico na prelato in jih opominjal, da se spominajo in natanko držijo onih naredeb, ki pravijo, da nobeden škof ne sme brez ministrovega dovoljenja zapustiti svoje škofije. Tej okrožnici je dal povod zadnji shod škofov v Rimu pri kanonizaciji, kamor se je podalo tudi več francoskih škofov.

Nemški cesar dobil je od **Turčije** nekov red za zasluge (nišani-imtiaz). Ko se je zanj v posebnem telegramu zahvalil, poudarjal je, da se nadeje, da bo de meji Nemčiji in Turčiji cvelo največje prijateljstvo. Te prijazne besede pa so bile Turčiji uže dovolj, od veselja ne ve, kaj bi počela. Zdaj se je raznesel glas iz Carigrada, da se bode napravila zveza mej Turčijo in Nemčijo. Lepe nadeje!

V **Angleškej** govori se zdaj mnogo o razširjenji volilne pravice. Za to pravico poganjajo se vrli možje in s toliko energijo, da bode težko odbiti to zahtevo. „Daily Telegraph“, kateremu ne ugaja taka razširjena volilna pravica, pravi, da bi bilo to neumnost, da bi vsak, kdor ima sobico, imel isto volilno pravico kakor velik posestnik. „V Irskeji“ pravi ta list, imeli bi potem reprezentacijo delavci in angleške in irske intelligence glasovi bi zadušili glasovi delavcev. List se tolaži: da je vender še nekaj mislečih mož v parlamentu, ki bodo odločno stopili proti temu razširjenju.

Dopisi.

Iz Trsta 9. dec. [Izv. dop.] Včeraj v jutro vstavila se je vojna ladija „Minerva“ v našej luki: na njej je 700 osob. Lepo je čuti, da umejo vsi v prek, bodisi častniki ali mornarji, hrvatski jezik. Iz tega je razvidno, da je vlada sprevidela, da je moč na morji le takrat zdatna, ako umejo častniki hrvatski jezik, ker so večidel Dalmatinci in Hrvatje jedini avstrijski dobri mornarji. Priliko sem imel biti v družbi s Čehi, Magjari, Poljaki, Nemci, pa vsi so znali dobro hrvatsko.

Denes izročili smo materi zemlji častiljivo gospo Amalijo Sterle, vdovo bivšega finančnega svetovalca F. Sterleta, katerega so posebno Tolminci dobro poznali, ker je več let bil tamošnji okrajni glavar. Pogreba se je udeležilo ogromno število vseh stanov. Mrtvaški voz je bil z mnogobrojnimi venci ozalšan, za vozom so korakali deželni namestnik Depretis, dvorni svetovalec Rinaldini, bar. Plenker, bar. Cörnig, vitez in vodja komercialne banke Murati, bar. Morpurgo in drugi višji predstojniki uradov. Ranjka bila je okoličanka in nij nikdar, kakor je to navada pri visokih gospoh našega rodu, zanikovala svojega naroda. Zapustila je dva sina Ferdo, dr. zdravinstva in Gustava, oddelnega vodja komercialne banke in odbornika društva „Edinost“.

Našim lahomom še zdaj po ušesih zvoni pohod laškega kralja na Dunaji. Iredenta še vedno skrivno rije in čaka ugodnega trenutka, da bi Avstriji odtrgala Trijent, Trst in Istro, toda — mislim, da bodo čakali, a ničesa pričakali.

der ganzen Erdbeben-Statistik unerhört, dass irgend ein Ort durch einen Stoss zerstört worden sei, ohne dass weitere Stösse darauf eintraten (stran 153.).

Gospod Jesenko je tedaj na strani 671. „Ljubljanskega Zvona“ krivico delal Rudolfa Falbu.

Gospod L. Žva b si je dal mnogo, še premnogo truda z Ivanom Ž. V. Popovičem. Ta spis je jedini v I. letniku „Ljubljanskega Zvona“, ki mi ne godi, ne toliko zavoljo zadržaja samega in zavoljo notranje vrednosti, kajti dobro je, da smo zvedeli, kar smo; nego vidi se, da gospod pisatelj nij še nikoli videl dobro spisane monografije. Ves sestavek je pisan brez pragmatične zveze, brez prave osnove ter v nerazumnem jeziku. Sicer se mi zdi Popovič jeden tistih naših ljudij, ki je storil precej za človeštvo, a za človeka (Slovenca) nij dosti storil. Mi moramo prestati povečavati take našince, ki bogatijo nemško slovstvo in nosijo drva v hosto in vodo v Savo.

Zdaj bi imel priti na rešeto naš rešetar gospod Fr. Levstik. Najprej obžalujem, da piše tako nadarjen pisatelj, kakor je gospod Levstik, stvari, kakor so: Pinja, plent, šment itd. Miklošič in Jagić sta sicer izrekla o gospodu Levstiku sodbo, da je velik filolog, ali — da nijma šole. Tudi prof. dr. Geitler v Zagrebu je izrekel, da je gospod Levstik v etimologiji srečen, ali da v njega spisu nij prave sisteme. Učenjaki pa tudi ne bodo zajemali iz „Ljubljanskega Zvona“, tega se menda gospod Levstik sam ne nadeje, ker je drugih jezikoslovnih knjig toliko, da jih nij mogoče prečitati.

Čisto kaj družega je gospod Levstik kritikar. Resnično povem, da sem v „Ljubljanskem Zvonu“ vselej najprej prečital Levstikovo kritiko o Julija pl. Kleinmayrja zgodovini slovenskega slovstva, potem še le ostalo. Samo škoda, da je kritika preosebna. To bode mnogo mladih pisateljev ostrašilo. Tako se ne sme kritikovati! Samo klasičnih in omnibus numeris dovršenih knjig noben narod ne izdaje; a hva-

ležni smo gospodu Levstiku za množino čisto novih stvari, katere je o slovenskem slovstvu povedal v svojej kritiki. Da se je ogibal pretiranih osobnostij, kritika bi bila imela večji upliv ter bi bila mnogo več koristila, da je ostala stvarna.

Sicer ima gospod Levstik svoj način pisanja, da je vedno agresiven, pa ta način se ne more vselej odobravati. Kako naj se kritike pišejo, to je pokazal g. Levstik sam s svojo oceno „Daničičevega rječnika“, katera recenzija se more mojstersko delo imenovati, za katero ga je Jagić tudi v svojem „Arhivu“ na glas pohvalil.

Gospodu Jul. pl. Kleinmayru gre itak zaslug, ka je s svojim delom izazval Levstikovo kritiko, s katero se je znatno obogatilo poznanje zgodovine slovenske književnosti.

A dāsi je imel letošnji „Ljubljanski Zvon“ mnogo sodelavcev, vender smo težko od številke do številke pričakovali, da se bode tem sodelavcem pridružil tudi mož, ki je bil zadnja

Veliko nevoljo je vzbudilo to, da se čuje, da namerava vlada načrt loške železnice v kot poriniti. Deputacija tukajšnjih trgovcev z lesom podala se je na Dunaj, da trgovinskemu ministru priporoča loško železnico. Dokler bode do Trsta le jedna železnica vodila, ne bode napredka v trgovini!

Domače stvari.

— (Tukajšnjega deželnega gledališča) poslopje ogledavali so predvčeršnjim na g. deželnega predsednika ukaz pod vodstvom c. kr. vladnega svetnika barona Pascontija zastopniki dežele, mesta in gledališčno vodstvo. Komisija se je baje posvetovala o sredstvih, katera bi odvrčala ogenj in bi skrbela za varnost gledališča obiskovalcev.

— (Vabilo) gospodom društvenikom narodne čitalnice ljubljanske v občini zbor dne 26. decembra 1881 ob 11. uri dopoldne v čitalnični dvorani. Vrsta obravnavam: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Nasveti posameznih društvenikov. 5. Volitev dveh pregledovalcev za račun. 6. Volitev 15 odbornikov.

— (Kmetijska družba.) V 4. dan t. m. imel je odbor družbe kmetijske za Kranjsko sejo. V seji tej pritrdil je odbor jednoglasno predlogu c. kr. deželne vlade in izreku deželnega odbora, da se nastavi za potnega učitelja za kmetijstvo na Kranjskem Ernest Kramar, kateri je dovršil višjo kmetijsko šolo na Dunaji s prav dobrim uspehom. Tako dobimo vendar jedenkrat uže popotnega učitelja za kmetijstvo in sicer veččega agronoma.

— (Srečna najdba.) Kakor se nam poroča iz Bukovja pri Postojni, našli so kmetje prav blizu vasi premogovo žilo. Z velikim veseljem so se poprijeli dela, izkopali so uže nekaj premoga, a gojijo še v srcih nadejo, da se jim v kratkem pokaže velika žila. To bi bila velika podpora za tukajšnje prebivalstvo, osobito če bi projektirana železnična proga Loka-Trst šla zelo blizu tega kraja. Morda ta najdba gospodo merodajno pripravi do tega, da izpeljejo železnico mimo nas. Da bi se uresničile naše nadeje in se zboljšal naš stan!

— (Nesreča.) Piše se nam iz Trbovlj: Nesreča nikdar ne miruje. Denes moram vam poročati, da se je pri premogokopu ponesrečil zopet jeden delavec, premogov voz pal je nanj in revežu polomil rebra.

— (Tržaška trgovinska zbornica) je imela minolo soboto sejo, v katerej je spre-

leta prvi steber našemu leposlovju; a tega nijsmo pričakali. Gosp. prof. Stritar se letos v „Ljubljanskem Zvonu“ nij oglasil! To se nam je nekako čudno zdelo in povpraševali smo na več strani, zakaj je omolknil znani dunajski zvonar. Prejeli smo več različnih odgovorov, a nobenega določnega, nobenega takega, ki bi nam bil zadovoljstvo. Zatorej ljubljanske zvonarje tukaj javno pozivljemo, da naj si pridružijo še svojega odličnega dunajskega tovariša, da bode imel „Ljubljanski Zvon“ še lepši glas. Ako je g. Stritarja upehal dunajski „Zvon“, no, saj je zdaj eno celo leto počival, naj spet zvoniti začne in še Borisa Mirana na pomoč pokliče!

Konečno mi je omenjati osobito, da je „Ljubljanski Zvon“ vrhu vseh svojih drugih prednostij posebno literaren list ter je letos priobčil jako mnogo književno zgodovinskih razprav (n. pr. o Preširnu) ter o slovenskem glasniku skrbel za popoln pogled slovanskih literatur (posebno hrvatske in srbske).

jela obširno spomenico. V njej poudarja vse imenitnejše pritožbe in želje meščanov glede trgovine, ter prosi za pomoč sl. vlado. Posebna deputacija nese to spomenico na Dunaj in jo namerava izročiti samemu cesarju. Iz nje posnemamo te-le točke: 1. Pred vsem je potrebna nova železnica, katera bo vezala Trst z Rudolfovo in dalje z Gizelino železnico. 2. Dokler ta železnica nij dogotovljena, naj država s podporo ali na drug način pripomore, da se voznina na južnej in Rudolfovi železnici zniža. 3. Brezpogojno in urno naj se vse tarife v Trstu znižajo na stopinjo onih na Reki in naj se na zadnje mesto odpravijo tako imenovane „kartel“-dogodbe na železnicah. 4. Za nekatere trgovinske stvari naj se uvede diferencijalna carina. 5. Naj se daje državna podpora za nove vožne črte s parniki v severno in južno Ameriko ter na Angleško. S temi sredstvi, tako poudarja spomenica, pomaglo bi se Trstu iz sedanjega propadanja, in bi se konkurenca drugih odbila. „Edinost“.

— (Razpis učiteljskih služb na Kranjskem.) V šolskem okraji Kranj: Na jednorazrednej ljudski šoli v Goričah, služba učitelja z letno plačo 450 gld. in naturalnim stanovanjem. Prošnje z dokazi naj se vložijo do 18. decembra t. l. — V šolskem okraji logaškem: Na četverorazrednej ljudski šoli v Cerknici, učiteljska služba, l. p. 400 gld. v stalno umeščenje. Na četverorazrednej ljud. šoli v Starem trgu pri Loži, III. učiteljska služba, stalno, oziroma provizorno; do 15. decembra 1881. — V šolskem okraji postojnskem: Na 4razrednej ljudski šoli v Senožečah, nadučiteljeva služba, l. p. 600 gld., stanovanje in opravilna doklada; do 15. dec.; učiteljska služba v Senožečah, v stalno umeščenje, l. p. 450 gld. in stanovanje; do 31. decembra t. l.

— (Našla se je) neka poštna nakaznica, kdor jo je zgubil, naj se oglasi pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 15. decembra. Vlada predložila je zakon zadevajoč določila o dovoljenji, da se zemljiščni davek odpusti po uimih, povodnjih in požaru poškodovanim posestnikom. Justični odsek je sklenil h kazenskemu zakonu novelo zadevajočo posilne izvršitve in kaznovanje onih ljudi, ki po začetju eksekuciji svoja posestva devastirajo. V debati o „länderbanki“ so govorili Tonkli, Schönerer, Mežnik, Neu-

Če še izražam radost svojo o prekrasnih platnicah, katere sta preskrbela „Ljubljanskemu Zvonu“ Franke-Bonač, povedal sem, kar sem imel povedati o tem našem res izvrstno spretno uredovanem listu.

Zdaj bi le še želel, da naše izobraženo občinstvo, posebno naš nežni spol, na katerega se tukaj naročito obračam, ne zanemarija podpirati tega koristnega podjetja. Nobene slovenske obitelji ne bi smelo biti brez tega lista, kateremu je cena (4 gld. 60 kr.) tako nizka, da se nihče zaradi iste pritoževati ne more in ne sme.

Složimo se jedenkrat, popustimo dualizem svoj na čisto neutralnem znanstvenem in leposlovnem polju in videli bomo, da se dá mnogo storiti „viribus unitis“, kar sicer storiti nij mogoče.

Z veseljem stavljamo v biblioteko I. tečaj „Ljubljanskega Zvona“ in mu želimo mnogo mnogo tovarišev in naslednikov.

wirth in Clam. Herbstov predlog odbil se je z 151 glasovi proti 151. Lienbacherjev šolski predlog je v gospodski zbornici pal. Srednja stranka je glasovala proti. (Ta telegram dobili smo za včerajšnji list prepozno.)

Dunaj 16. decembra. Grof Taaffe odgovoril je na interpelacijo Lienbacherjevo glede novega akcijskega zakona, da bode vlada prihodnjo jesen na podlagi novih izkušenj izdelan akcijski zakon predložila. Kopp predlaga, naj se vladi naloži, da predloži zakon, s katerim bi se norme o proglaševanju za umrle predrugačile. Po dokončanem dnevnem redu preloži predsednik sejo čez praznike. Glasovi o ministerski krizi so neresnični.

Razne vesti.

* (Avstrijsko vojaštvo.) Mej avstrijskimi vojaki je bilo leta 1879 Nemcev 220.000, Čehov 158.000, Hrvatov 90.000, Magjarov 144.000, Rusinov 70.000, Poljakov 68.000, Slovencev 60.000, Rumuncev 70.000. Največ za vojake nesposobnih ljudi je mej Rumunci. Češka daje največ ljudi, Galicija najmanjše. V ženijnem kdelu je največ Nemcev in Čehov, tako tudi pri topničarstvu; Hrvate jemljejo najbolj k infanteriji, Magjare in Poljake najbolj k konjištvu, Nemce k lovem. Več od polovice avstrijskih vojakov in slovanske krvi, oni torej reprezentirajo fizično moč Avstrije.

* (Nov otok) je našel kapitan Meyer nemške ladije „Phönix“ pod 7°48' južne širine in 83°48' zahodne dolžine, okolo 100 milj na zahodu predgorja Aguja. Otoka površina je okolo 50 čevljev nad morjem in otokov obsežek znaša jedno štirjaško miljo. Angleška vojna ladija „Kingfisher“ je odplula proti onemu mestu, da se prepriča o resnici.

* (Prodor Pirenej.) Španska vlada je napravila načrt, po katerem naj bi se napravil prodor skozi Pireneje. Kralj je uže podpisal dotični načrt, ki se predloži državnemu zboru, da ga potrdi. Francoska se ima potem povabiti, da se tudi pri tem važnem delu udeleži.

* (Evropsko vojno brodovje.) V angleške spodnje zbornice je nedavno ugovarjal tajnik admiralitete trditvi admirala Egertona, da je britansko vojno brodovje najzadnje na svetu, kar se tiče težkih kanonov. Potem je primerjal britansko brodovje z drugimi. Po tem primerjanju ima sedaj Avstrija 10 ladij z 110 težkimi kanoni; Italija 12 ladij z 91 težkimi kanoni; Nemčija 18 ladij z 118 težkimi kanoni; Rusija 29 ladij z 129 težkimi kanoni; Francija 59 ladij z 356 težkimi kanoni in Angleška 98 ladij z 572 težkimi kanoni.

* (Prebivalcev je na zemlji) zdaj 1.455.000.000. Vsako leto jih priraste okolo 16 milijonov. Število se je od pada rimskega cesarstva podvojilo. Da so vse dežele tako gosto naljudene, kakor Angleška, Belgija, Indija in Kitaj, bilo bi jih deset milijard. Po tej statistiki smo mi stoprav na početku razvitke in vendar se toliko govori o sodnem dnevu.

* (Čudno društvo.) V našem času se povsod snujejo društva, potrebna in nepotrebna, koristna in neumna. Tako se je nedavno v Parizu ustanovilo društvo — golglavcev! Samo taki, katerih glava je podobna kegljiščni krogli, smejo pristopiti. Ako se ti bedaki kedaj mej seboj spró, vsaj — v lase si ne bodo mogli seči.

Dunajska borza 16. decembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	"	15	"
Zlata renta	94	"	—	"
1860 drž. posojilo	134	"	40	"
Akcije narodne banke	842	"	—	"
Kreditne akcije	363	"	10	"
London	118	"	9	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	43 1/2	"

Tužnega srca javljamo vsem prijateljem in znancem, da je naša predraga nepozabljiva soproga, oziroma mati,

Ivana Turk, roj. Blažič,

denes dné 15. decembra ob 10. uri dopoldne po dolgej bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 44. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo de v soboto dné 17. decembra t. l. popoldne ob 3. uri iz St. Peterskega predmestja.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago ranjko priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, 15. decembra 1881.

Ivan Turk,
posestnik in vozataj,
soprog.
Jože, Rudolf, Fran in Avgust Turk,
sinovi. (711)

Izvrstno črno
istransko vino,
liter po 24 krajcarjev,
toči „pri Guziji“ v Siški
(709—2) **Karol Lorenec.**

Išče se
mesarski pomočnik,
ki dobro umeje mesarsko poslovanje, zna dobro prodajati in kupovati. Mesečna plača bi mu bila 14 gld., hrana in stanovanje. Takoj lahko nastopi službo. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **S. K. Trbovlje** (Trifail). (710—2)
Štev. 477. (712—1)

Oznani lo.
V občini **Sv. Mihael-Stopič** izpraznjena je služba občinskega tajnika. Letne plače je 300 gld. Zahteva se, da je prosilec zmožen popolnem slovenščine in nemščine v besedi in pismu in da ima zvečenost v uradovanji na deželi.

Prosilci naj vložé lastnoročno pisane prošnje pri podpisanem občinskem predstojništvu do 1. januarja 1881.

Občina Sv. Mihael-Stopič,
v Kandiji, dné 12. decembra 1881.

Župan:
Anton Windischer.

Izvrstna hrvaška
bela in rudeča vina
raznih let (678—3)
priporoča veliki trgovec z vinom
Leopold Hönigsberg v Zagrebu.

Popolnem nova
božična darila
pe nizkej ceni priporoča
NIKOLAJ RUDHOLZER,
urar in optikar, c. kr. avstrijski in kr. ogrski
liferant kontr. ur, (716—1)
v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8.

Na prsih in plućah bolehnim!
Gospodu **Jul. pl. Trnkociju,** lekarju v Ljubljani, na Glavnem trgu.
Zamán vporabljal sem pri kašlju in plućnih bolečinah razna sredstva, dokler nijsem poskusil Vašega soka iz kranjskih planinskih zelišč a 50 kr., in z veseljem sem opazil zboljševanje. Blagovolite mi poslati še 3 steklenice.
Spoštovanjam Vaš udani
Josip Malešić v Sisku. (713—1)

Tuji:
15. decembra:
Pri **Slonu:** Freitadt z Dunaja. — Ladsädtter iz Domžal.
Pri **Maliči:** Hahn z Dunaja. — Sink iz Zagorja. — Riess, Koderšič z Dunaja.

Prodaja vina.
Istrska, vipavska vina in rebuljo
prodaje od 17 do 24 gld. pr. hektoliter in garantira za dobro in pravo robo.
Spoštovanjem
Viktor Boloffio.
(698—3)
Klet je v Kolizeji na severnej strani gotiškega trakta.

Pogrebna ustanov
Frana Doberleta v Ljubljani
priporoča svoje takozvane
imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v jako lepe obliki in solidno, stične so po metalni barvi z bogatim vkusnim lišpom od bronu pravim rakvam od kovin popolnem in so ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve.
Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgostno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.
Ustanov deva na prost oder in pokopava, ono tudi oskrbi sijajno dekoriranje in pogrebe v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbljuje vence in trakove z napisi, naposled tudi transport mrlíčov na vse kraje to- in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—2)

Št. 16.211. (676—3)

Razglas.

Zarad prihodnjega vojaškega nabora leta 1882, h kateremu bodo vsi v letih 1860, 1861 in 1862 rojeni mladeniči klicani, se naznanja:

1. Vsak vojaščini podvržen iz onih razredov, ki bodo k prihodnjej rednej rekrutbi poklicani, mora se

meseca decembra 1881

pri magistratu ob navadnih uradnih urah ustmeno ali pismeno zarad upisa oglasiti, ako ne, zadenejo ga nasledki §. 42 vojne postave.

2. Tisti, ki so v zgoraj omenjenih, k rekrutki poklicanih letih rojeni, pa ne v Ljubljano pristojni, morajo k temu upisu svoje izkaznice ali popotne liste prinesiti.

3. Če se vojaščini podvrženi začasno zunaj svojega rojstnega kraja ali prebivališča in so vsled tega ali pa po bolezni zadržani oglasiti se, storé lahko to njih stariši, varubi ali drugi pooblaščenci.

4. Tisti, kateri mislijo prositi za začasno oproščenje od vojaščine ali pa za oproščenje od dejanske službe vojaške, imajo svoje dotične dokaze ob času upisovanja tukaj izročiti.

5. Dolžnosti, oglasiti se in sploh vsem drugim iz vojne postave izvirajočim dolžnostim se ne dá ogniti z izgovorom, da se za ta razglas in druge iz vojne postave izhajajoče dolžnosti nij vedelo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 20. novembra 1881.

Župan: Laschan.

Slabotnega starčka in mladega moža slednja življenja pomoč.

Moj 80'etni mož in jaz, ki sem zdaj 74 let stara, midva oba sva prišla ob vse moči in davno bi uže ne bila živela več, da nijsva **Iv. Hoff**-ovo sladnega izlečka zdravstveno pivo, ki so ga nama priporočili, rabila in ga še rabiva. Nama obema je dalo le to sladno pivo moč in življenje in midva izrekava fabrikantu najglobokejšo zahvalo. Najina želja je, da se ta izjava v interesu starih in telesno slabotnih osob priobči in pripravljena sva tudi na ustna vprašanja odgovarjati.

Charlotte Ewald, roj. Heinrich,

(žena upokoj. sedlárja iz cesarske konjarnice), Moabit, Cerkvene ulice št. 15.

Prosim, da mi pošijete 60 steklenic sladnega piva in 15 zavitkov sladnega bonbona.

C. kr. dvornemu oskrbovatelju gospodu Ivanu Hoffu, komisijskemu svetniku, posestniku c. kr. zlatega križca za zasluge, vitezu visocih redov, izumitelj

in jedin fabrikant **Iv. Hoffovega** sladnega izlečka, dvorni oskrbovatelj mnogim knezom evropskim, na Dunaji, fabrika: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, pisarna in zaloga: I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Uradno zdravstveno potrdilo.

C. kr. osredni odbor itd. Flensburg: **Ivana Hoffa** sladnega izlečka zdravstveno pivo se je skazalo kot prav izvrstno krepilo.

Major Wittge, delegiranec c. pruskih bólnic.

Svarilo! pri rabi ponarejenih, takozvanih sladnih izdelkov.

Zahtevajo naj se le pravi, 57krat od cesarjev in kraljev in največjih medicinskih veščakov odlikovani in priznani **Iv. Hoffovi** sladni izdelki z varstveno znamko (podoba izumiteljeva), registrirano pri c. kr. kupčijske sodniji v Avstriji in Ogrskeji. Nepravim izdelkom drugih manjkajo zdravilne snovi zelišč in pravo narejanje Ivana Hoffa sladnih izdelkov in lahko po izjavah zdravnikov zelo škodljivo vplivajo na zdravje.

Pravi Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsa so v vlišanjem papirji. Menj kot za 2 gld. se ne pošilja. (518—12)

Zaloge: V Ljubljani: **G. Piccoli,** lekar, **P. Lassnik,** H. L. Wencel, specerijska prodajalnica. V Gorici: **Peter Venutti,** **G. Christofletti,** lekarja. V Celji: **J. Kupferschmidt,** lekar. V Mariboru: **Max Morie,** **F. P. Hollasek.** V Ptui: **Jos. Hahmir,** **V. Sellenschegg.** V Reki: **N. Pavacic.**